

LA RONDALLA DEL DIJOURS

ANY I - Núm. 10

6 de març de 1924

El castell d'Iràs i no en Tornaràs
(acabament), rondalla popular catalana
explicada per Valeri Serra i Boldú,
il·lustrada per V. Nubiola.

PREU:

25

CÈNTIMS

Editorial Catalana, S. A.

La Rondalla del Dijous

Director: JOSEP
MASSO VENTÓS

Editorial Catalana

S. A.

La millor revista infantil il·lustrada, amb una secció d'actualitats i varietats i una altra de folk-lore, en la qual poden col·laborar tots els lectors, enviant a la Redacció cançons, rondalles, oracions, adagis i jocs. La revista formarà cada semestre un fort volum relligat amb tapes especials, que serà el millor present pels infants per la rica varietat de les seves rondalles i de les seves il·lustracions

El número 11 de **La Rondalla del Dijous**,
serà

Rondalla de la Noia Lletja

per Arnau de Castellbó :: Il·lustracions de
Lola Anglada

Molt aviat començarem a publicar la
divertida

Auca d'en Jordi Crit

Un rodolí cada setmana. La vida
d'un noi que esdevindrà popular, i
que és farà gran de mica en mica.
I ja vereu quan serà gran...!

PREU DE SUBSCRIPCIÓ - Barcelona i fora:

Trimestre: 3 ptes. - Semestre: 6 ptes. - Any:
11 ptes. — Amèrica i Illes Filipines: 12 ptes.
l'any. — Altres països: 21'50 ptes. l'any

PREUS D'ANUNCIS A LA REVISTA:

Pàgina sencera, 50 pessetes. — Mitja pàgina,
30 pessetes. — Quart de pàgina, 18 pes-
setes (amb un mínim de contracte per dotze
números de la Revista)

REDACCIÓ:

Ferlandina, 7, 9 i 11
Tel. 5329 A.

ADMINISTRACIÓ:

Rbla. Sant Josep, 16.
pral. - Tel. 4942 A.

PIANOS PIANOLA-PIANOS

*Únics instruments
que poden os-
tentar la marca*
PIANOLA

Central :
Passéig de Gràcia, 35

Sucursal :
Bonsuccés, número 5

Barcelona

ENCERATS DE TOTES
CLASSES - PLOMERS
RASPALLS
JUGUETS I
PERFUMERIA

**Agustí
Castells**

Portaferrissa, 18
Telèfon 1983 A.
BARCELONA

DEPILATORIO BORRELL

Sens molèstia, treu
el pèl o pelussera
i mata la rel sens
irritar el cutis

A. Borrell C. Cassalt, 62
Barcelona

i en totes les perfumeries - Es remet discretament
per correu certificat, anticipant 4'50 ptes, en se-
gells, etc. - Gran Premi, Creu i Medalla Or, Ex-
posicions Anvers i Roma 1923.

ARTICLES PER A SPORT

**CASA
SIBECAS**

Pilotes de futbol
de totes mides

ARIBAU, número 35
Tel. 5031 A.

LES AVENTURES D'EN PEROT

MARRASQUÍ

Cada exemplar
5 pessetes

Les Aventures d'en Perot Marrasquí

Per **Carles Riba**
Il·lustrat per l'**Apa**

Interessant a tot «ron-
dallaire» assedegat de lite-
ratura inversemblant. La
vida d'en Perot s'hi des-
cabdella planerament
dins d'un món nou, fins
ara desconegut. Compru

Totes les bones llibreries el
tenen, o si no, demaneu-lo a
la nostra Administració

Vins fins de taula

Sant Quintí i Sta. Anna

Vins generosos i
espumosos

Especialitat en

Moscatell

Malvasia · Lacryma

Christi · Vermut Moya

Damaneu-los
en Colmados
i Ultramarins

BODEGUES Salvador Moya

Avinguda d'Icària, 177 - Tel. 46 S. M.

LA RONDALLA DEL DIJOUS

EL CARNAVAL A LINYOLA

Els costums patriarcals van perdent-se de faiso tal, que aviat no en quedarà record i tots desapareixeran sota el pes de l'uniformisme cosmopolita.

A pagès les festes de Carnestoltes tenien, com tots els costums, fesomia pròpia, avui ja no.

Vull parlar de les que moltes vegades he vist al poble de Linyola, enclavat al Pla d'Urgell, com a mostra de pobles rurals.

Em recordo de quan els joves es disfressaven, emprant vestuaris indígenes; res de dominós, sinó casaques, gambetos, alguna calça curta, etc. Si es vestien de dona, bons gipons, faldilles, mirinyacs, i pareu de comptar.

Les disfresses rumboses, tiraven confits de farina sucra-da (poques vegades peladilles) als balcons on hi havien cares amigues i conegudes. De vegades eren taronges, de vegades grapissos o cagarrelles, quan no hi havia quartos per a comprar confits o es volia molestar en lloc de fer obsequi. Tot això iniciat durant els dos o tres diumenges que precedien al Carnestoltes, culminava durant les festes.

Al matí del segon dia, amb el músic, regularment un violí, voltaven pel poble per a fer la plega d'ous, botifarres, i altres coses casolanes i el dimars al matí, al mig de la plaça feien un dinar, una calderada de la qual en menjaven tots els fadrins, tots els pobres que hi havia a la po-

blació i tothom que volia associar-se a la gatzara joenivola.

Mentre el dinar es coia, es ballava a la mateixa plaça; a aqueix ball solien compa-reixen-hi algunes noies vesti-des a l'antiga usança: bons rets, faldillins, gipons, moca-dors de lletigüeles i sense careta.

Lliurada la població als fa-drins, ningú no treballava, per-què si algun fadrí estava llogat, el feien tornar a casa.

Si podien agafar algun via-nant l'acompanyaven a la ta-verna i es feien pagar el beure.

No tenia notes estridents, no acabava malament, no es feia cap irreverència i a mitja nit, s'acabava el carnestoltes per a deixar ben franca l'entrada a la Quaresma.

V. S. i B.

PREGUNTES

¿Les noies que es diuen Gri-selda quin dia fan el Sant?
¿Es al calendari Santa Gri-selda?

J. Matas

He sentit a dir que les pa-tates foren descobertes per Parmentier. ¿Quin any va ésser?

¿Per què es diu que Ripoll és el bressol de Catalunya?

Ramon Rossell

OLLES DE «VIMBLANC»

Se posen les nenes en rodona
girant sempre cap al mateix
costat i canten:

Olles olles,
de vimblanc,
totes són plenes
plenes de fang,
de fang i de maduixa
tira la caduixa
la que es girarà
la senyora «Carmeta» serà.
Senyora Carmeta,
tinc una samarra,
fresca i amarra,
de la piu, piu,
de la niu, niu,
que se'n giri
de cantó.

L'alludida es gira d'esquena
i continua la roda cantant al-
tra vegada i altres fins que
estan girades totes les nenes.

Tram. per RAMON GIVIT

Manlleu.

SOTA CAMBRA

S'elegeix la qui té de parar
i la qui té de cantar; aquella
es posa agenollada a terra, to-
tes les demés l'enrotllen, aga-
fant-li el ribet de la bata o
faldilles, alçant-les a tot vol
com un paraigües obert de pun-
ta a terra, i la qui té de cantar
separada de les altres les vol-
ta dient:

Sota, sota cambra,
brodada de seda,
de quina seda
grog a vermella,
a quant va l'onça
a tres quartets,
me'n prenc aquesta
pel modo de vostès.

A! dir e darrer vers toca
una noia i aquesta li segueix,
cantant aleshores totes dues:

Sota, sota cambra, etc.

ne toca una altra, les segueix
i canten totes la formuletta;
tornen a cantar i són quatre
i van cantant emportant-se-les
totes.

La darrera, abans de marxar,
dóna tres bastonets a la que
para, i diu la directora:

—Mare, mare conda,
ton pare és mort.

Aquesta no respon, ni a la
primera ni a la segona vegada.
A la tercera vegada contesta:

—Enterreu-lo.

—A on?

—A les portes del fossar.

—I si no hi cap?

—Talleu-li el cap.

—I si no ix?

—Talleu-li el guix.

—I si no hi entra?

—Talleu-li el ventre.

—Me voleu deixar les claus
de l'hort que m'ha caigut una
sabateta al peu?

—No, que em pendrieu les
coletes.

—No us les pendré, no, dei-
xeu-me-les!

Aleshores dóna una de les
claus o bastonets que ha rebut,
l'altra fa com aquell qui for-
ralleja en un pany, i la hi tor-
na dient:

—No hi entra, deixeu-me'n
una altra.

La pren, torna a provar, i
com que tampoc no hi entra,
diu:

—No hi entra, deixeu-mos
l'altra.

La darrera és la que obre, i
aleshores totes les noies entren
a l'hort, figura que tot ho tre-
pitgen, que s'enbutxaquen i

EL CASTELL D'IRÀS I NO EN TORNARÀS

(ACABAMENT)

— Jo?...

— Sí. Vull marxar amb tu. Quan seré a demanar-li el present li demanaré la seva filla petita, vols?

— Jo, si!

— Doncs jo també.

Ve la nit, vénen les quatre del matí i llavors l'Andreuet que diu:

— Piteta?

— Què vols, Andreuet? On tens la destrat, la fusta, el cubell i la guitarra?

— Tot ho tinc ací.

— Doncs mira: amb la destrat m'has de matar, — amb el cubell has d'arreplegar la sang...

En sentir això l'Andreuet no se sabé estar de dir:

— I ara! això?

— Si, si, ho has de fer.

— Déu me'n reguard! Que et penses que sóc ximple.

— És necessari...

— Qué té d'ésser!...

— Si que ho és, i si no em matessis a mi no ens podríem sortir de tot. Ja tornaré a viure, beneit!

— I a què ve això? Abans de fer-te mal a tu, més m'estimo que me'n vingui a mi.

— Doncs escolta i guanyem temps. Em mates, reculls la sang, parant molt de compte que no te'n caigui ni una sola gota, perquè si te'n queia gens es trobaria a mancar. Llavors la tires a la mar i et poses a tocar la guitarra. Quan els peixos et sentin tocar, tots treuran el cap i no estarà gaire a presentar-se'n un que es posarà a la teva vora i et portarà l'anell a la boca. Aqueix peix seré jo.

Més tranquil·litat l'Andreuet es va arronçar d'espatlles i va dir :

— Si tu ho vols, doncs au, fem-ho.

Pobre Andreuet ! Prou ho hauria volgut fer ben bé com la Piteta li havia dit ; però sense poder-ho evitar ell, que li tremola el pols i li cau una gota de sang. Ho fa tot com li havia dit la Piteta i en un tancar i obrir d'ulls va tenir l'anell a les mans amb la Piteta a la vora tota contenta xuclant-se un dit.

— Que t'has fet mal, Piteta ? li digué l'Andreuet.

— Si, mira, es coneix que et va caure alguna gota de sang i se m'ha fet un clotet a vora la ungla.

— Ah !

— No serà res, no tinguis por.

Quan el Pare de la Piteta veié que l'Andreuet li donava l'anell, es va enrabiar molt. Prou que es coneixia, però ho va saber dissimular i ell que diu :

— Tanmateix has sortit en bé de totes les proves a què t'he subjectat ; per tant pots demana'm el que vulguis, i ja te'n pots anar.

— Doncs demano que em doneu una filla.

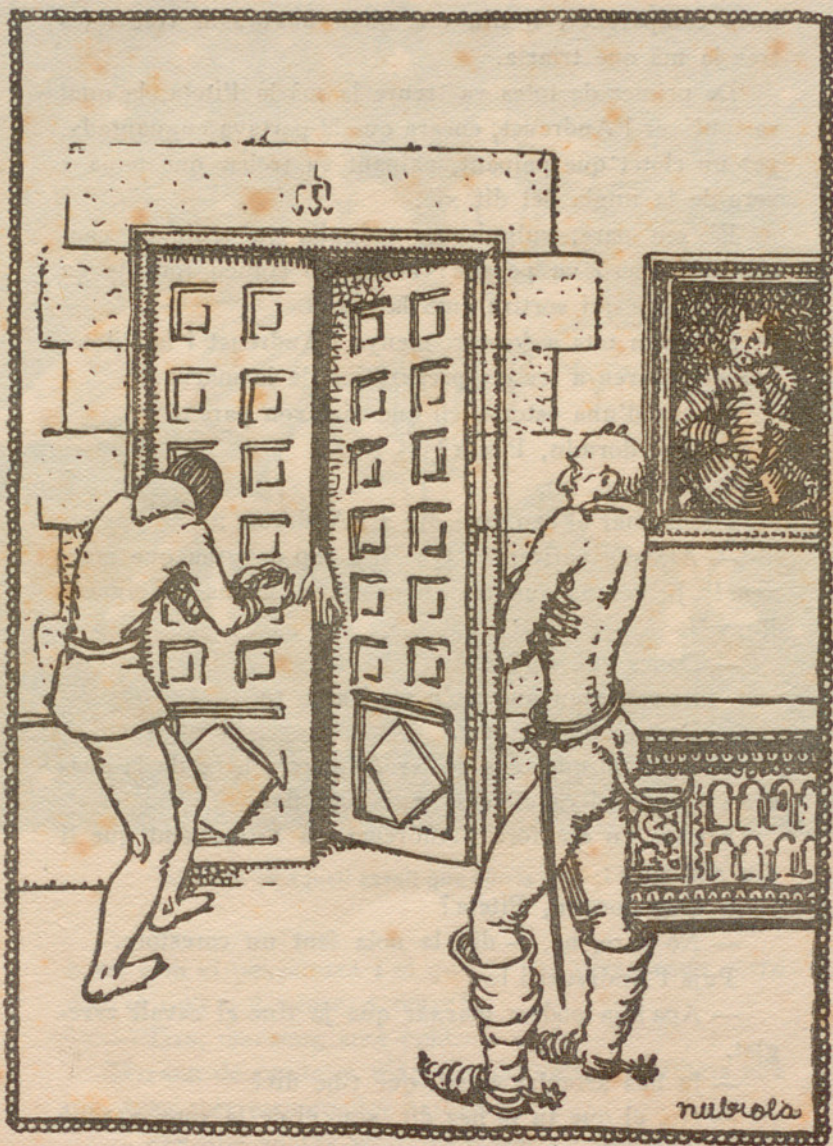
— Si la tries sense veure'n cap, sí.

— Com vulgueu.

— Mira, farem una cosa. L'una després de l'altra es posaran darrera d'una porta i només trauran una mà.

— Ja està dit.

El pare que marxa a cercar les noies i al cap d'una

De primer de totes va treurer la mà la Piteta

mica compareix i li diu que quan haguessin tret totes tres la mà que triaria.

De primer de totes va treure la mà la Piteta, la qual va conèixer l'Andreuet, encara que la portava enguantada, per un clotet que palpant, palpant va trobar que tenia a vora de la ungla del dit xic.

El seu pare, vulguis no vulguis, va tenir de consentir-hi, però va pensar: abans no sigueu fora ja en parlarem de qui sortirà amb la seva.

Se'n van tots a dormir, menys l'Andreuet i la Piteta, que es posaren a fer els preparatius de la marxa.

Al cap d'una estona, ell que diu, son pare:

— Que dormiu, Piteta?

— No pare, no.

I fent anar el cap, que diu a l'Andreuet:

— Ai, que patirem! Que li'n sap de greu que marxem! Ja veuràs quantes en passarem abans no siguem lluny!

— Doncs què vol?

— Li sap greu que me'n vagi amb tu.

— Doncs afanyem-nos.

— Mira, el que tens de fer és anar a baix de la quadra i ensella el cavall que vegis més flac.

Encara no era fora l'Andreuet, la Piteta sent que li diu son pare:

— Que dormiu, Piteta?

— No pare, no, — diu la noia fent un coresforç.

Puja l'Andreuet i fa:

— Apa! ja podem marxar que ja tinc el cavall arreglat.

— Ja has arreglat aquell que t'he dit?

— No, el que tu m'has dit, sinó el de la vora, perquè aquell tan flac quasi no es pot servir.

— Si que l'has feta bona! Aquell que jo t'he dit

Munten en aquell cavall que corria com el vent...

corre com el pensament i el que tu has pres només corre com el vent. A veure, a veure!

— Tira, marxem, serà molt.

Marxen de puntetes d'aquella cambra, i la Piteta ella que posa tres escopinades a terra.

— Per què ho fas això? — li diu l'Andreuet.

— Perquè responguin per mi quan ja serem fora. El

meu pare està molt enrabiàt, però mentre cregui que estem desperts no es mourà del lloc; ara, quan no li responguem i ell es pensí que dormim, aleshores vindrà a la cambra per a matar-nos, però espera't, la qüestió és fer-li perdre temps.

Així com fins aleshores la Piteta no s'havia cuidat més que d'arreglar joies i anells i cintes i llaços, és a dir coses que les pogués portar dins un mocador de seda, ella que llavors agafa roba que hi havia per allà a les cadires i en fa un manyoc, obre la gira del llençol i va i arregla el farcell a dins el llit com si fos una persona, per a fer creure a son pare que ella hi dormia.

Fa el mateix amb un altre llit de l'altra arcova que hi havia al costat de la seva perquè semblés que l'Andreu et dormia allà i diu després:

— Ara, anem-nos-en ben corrents.

Surten del palau, munten en aquell cavall que corria com el vent i el pare diu:

— Piteta!

— Què voleu pare? — va respondre la primera escopinada que la Piteta havia tirat a terra.

— Que dormiu?

— No, pare, no.

Els altres vinga avançar camí.

Al cap d'una altra estona torna el pare:

— Que dormiu, Piteta?

I la segona saliva, que ja s'anava fonent a terra, contesta amb veu un xic fosca:

— No.

L'home va pensar: ja s'acaben de dormir i quan estiguin adormits, no se m'escapen; els mato.

Deixa passar una estona i torna:

— Que dormiu, Piteta?

Aquesta vegada com que la saliva ja quasi s'havia fos

del tot, va trigar més a respondre i ho va fer amb una veu molt apagada :

— No, pare.

L'altre tot content va pensar : ja s'acaben de dormir, ara em desfogaré.

Torna a passar uns moments i torna a dir ja impacient de saltar del llit.

— Que dormiu, Piteta?

No sentint res, aleshores ell que s'alça, agafa un sabre ben lluent i de puntetes se'n va cap a la cambra on es pensava que dormia la Piteta i sense encendre el llum ni res, va i venta cop d'espasa.

Foll d'alegria, pensant que del gran cop de tallant ni tan sols havia pogut dir : «Ai!», ni «piu!», se'n va cap a la cambra on es pensava que l'Andreuet dormia, i també : Paf!, deixa caure amb tota la fúria el sabre sobre el manyoc de roba del llit.

És clar, tampoc no es sentí xirric ni marric, i aleshores se'n va cap a la cambra i diu a la seva dona :

— Ja els he despatxat.

— Els has mort?

— I doncs ; ¿em creus capaç de resignar-me que se n'anessin?

— El que em sap greu és que hakis mort la Piteta.

— A mí no ; si ell s'ha sortit de tot, n'ha sortit per la Piteta, no ho dubtis.

— Potser t'ho penses !

— I el clotet de la mà ? ; No veus que no m'enganyen, a mi ! De segur que tots aquells estres que va demanar eren perquè la matés i tot fent-ho li devia caure alguna gota de sang.

— Bé, bé ; i ara, què fem?

— Vina, que els traurem a fora, i així quan les noies s'aixequin veuran el càstig que jo sé donar als que vé-

nen ací i volen tornar a marxar i de passada se'n volen dur una noia.

Així que entren a la cambra i no veu sang a terra, es va donar per perdut.

Va i alça el llençol i en compte de trobar la noia feta en dos bocins, hi trobà un farcell de roba.

No hi ha persona nada que pugui explicar l'enrabiada que aquell home va tenir. Picava de peus, es donava bufetades, s'arrencava els cabells. Oh! que enrabiad que estava.

Marxà a l'estable i la seva ràbia es va calmar un bon xic en veure que no havien pres sinó el cavall que corria com el vent i havien deixat allí el que corria com el pensament.

— Ai, murrís, més que murrís, ja us clavaré jo! Ara sí que me les pagareu totes! Si se n'arriben a dur el cavall que corre com el pensament m'haurien fet enrabiad de mala manera. Però ja n'han estat, de rucs, ja!

Tot rondinant, rondinant, se'n va cap a la cambra on hi havia la seva dona i li demana que li calci uns esperrons que tenien unes ales als costats, per poder córrer més, encara.

Ho fa la seva dona i per ajudar-lo a sortir en bé de l'escomesa, li untà les celles amb oli de llangardaix i li posà al coll una bosseta amb tot d'untures i essències.

— ¿Tantes coses et penses que hauré de menester per aixampar aquells miserables?

— Sí; tot això, i encara podràs estar ben content si en surts.

— Per què? que sóc algun esguerrat, jo?

— No ets cap esguerrat, com jo mateixa, però tampoc no ho és la Piteta.

— Amb això tens raó; massa cosses que sap!

I sense dir res més, baixa a la quadra, ensella al cavall, l'agafa, munta a sobre i marxa com una exhalació.

—Qué haurieu vist uns joves que marxen a cavall?

—No en tenim de planter de col.

L'Andreu i la Piteta eren ja molt lluny, però com que el cavall de son pare corria més que el seu, aviat en fou a l'encalç, i així que ho veu la Piteta, salta de cavall i diu a l'Andreu :

— Corre, baixa, que el pare ens agafaria.

I sense perdre temps, ella que ajunta les mans i diu :

— No és i serà ; per la virtut que el pare em donà, que el cavall es torni hort, l'Andreu et hortolona, i jo l'hortolà.

Encara no acaba de dir aqueixes paraules, per art d'encantament desapareixen d'allí el cavall i els dos fugitius i al peu mateix del camí hi havia un hort i uns hortolans.

En aquell precís moment arriba el seu pare i pregunta a l'hortolà :

— ¿Que hauríeu vist uns joves que marxaven a cavall?

La Piteta, fent el sord, contesta :

— No en tenim, de planter de col.

Es gira a l'hortolana i li fa la mateixa pregunta, i l'Andreu et li contesta :

— De taronges, no n'hem tingut mai.

Enrabiad l'home, es posa a cridar pensant que se les havia amb un sord, que no volia comprar res, que el que volia era saber si havien passat per allí uns fugitius.

La Piteta, fent molt bé el paperot, li respon :

— Quan pastem, pastem.

Veient que no en podia treure res, gira esquena i torna a muntar a cavall.

Tant bon punt va ésser fora el seu pare, la Piteta torna a ajuntar les mans i diu :

— És i no serà ; per la virtut que el pare em donà, que l'hort es torni cavall, en Andreu et l'hortolana i en Piteta l'hortolà.

Desapareixen altra vegada l'hort, i l'hortolana i l'hortolà, i la Piteta diu :

— Cuitem, de pressa, que el pare es repensarà i tornarà a anar-nos al darrera.

La seva dona, en veure'l arribar tan capficat, li diu :

— Què? ja els has donat el que mereixien?

— I ca! no els he pogut veure enlloc. En tot el camí

no he trobat persona nada, sinó uns hortolans que eren sords com una tàpia.

—Ai, que eren ells i t'han enganyat!

—Maliatsiga!

—No tens altre remei sinó tornar-te-n'hi.

Com que muntava el cavall que corria com el pensament, de seguida va haver anat i tornat del camí al *Castell d'iràs i no en tornaràs*, i del Castell cap al camí, encalcant-los.

Quan la Piteta te'l veu a prop, ella que ajunta les mans i diu, amb veu pausada i solemniàl:

—No és i serà; per la virtut que el pare em donà, que el cavall es torni ermita, l'Andreuet el sant i jo l'ermità.

De seguida que les paraules foren dites, s'aixeca barrant el pas del camí una ermita amb un sant a l'altar i un ermità que escombrava.

Com que l'home anava tan furient, ni tant sols se n'adonà fins que el cavall es detura, i aleshores, va descalcar, pensant que allà li donarien raó dels que cercava.

—¿Que hauríeu vist un jove i una noia que anaven en un cavall?

La Piteta que respon:

—No en diran avui de missa a l'ermita...

—Al diable els sords! —féu l'home tot enrabiàt.

I l'ermità, com qui no repara en l'enrabiada de l'altre, diu sornaguerament:

—Si us afanyeu bé, aquí dalt n'hi ha una, d'ermita, on en diuen de missa. Aviat deuran fer el darrer toc.

Ni resposta, no va tornar el seu pare, sinó que es gira i marxa altre pic cap al Castell.

Així que hagué marxat, fa la Piteta:

—És i no serà; per la virtut que el pare em donà, que l'ermita es torni cavall, el sant en l'Andreuet, i en Piteta l'ermità.

Tant bon punt acaba de dir això, tornen a ser al cavall,

l'Andreuet i la Piteta a punt de tornar a emprendre la marxa.

La dona del Castell, així que veu arribar el seu home tant malhumorat, me l'escomet, dient-li :

— Ja conec que també t'han enganyat.

— No, que no els he trobat. I ho he preguntat a un ermità i tampoc no ha sabut de què li parlava.

— Ho veus, com t'ha tornat a enganyar, l'endiestrada de la Piteta? Eren ells, eren ells! Veig que si no m'hi poso jo, no en sortiríem. Torna-hi, i en veure'ls, si no els pots agafar, dóna'ls una maledicció.

Marxa l'home altra vegada en persecució de l'Andreuet i la Piteta i en davallar d'una muntanya, me'ls veu lluny, lluny, però com que ell muntava un cavall que corria com el pensament, de seguida els va ésser a prop.

Veient-se perduts, la Piteta que fa baixar l'Andreuet, baixant també ella, i llavors, donant una empenta al cavall, diu :

— No és i per sempre més serà ; per la virtut que la mare em donà, i el que jo tinc estudiat, que el cavall es torni la mar i jo i l'Andreuet salvats.

I tal dit tal fet : en aquell precís moment, en caure el cavall a terra de l'empenta que li havia donat la Piteta, es posa allí una mar tan ampla que si el seu pare no reula s'hi ofega.

Tot marxant, però, el pare de la Piteta i va tirar aquesta maledicció :

— Així l'Andreu s'oblidi de tu a la primera abraçada de dona que rebí.

Com que l'altre ho va dir amb grans bramuls, la Piteta ho va sentir molt bé, així és que va restar tota con-sirosa, tant, que l'Andreuet va dir-li :

— ¿Ara que ens hem alliberat de tot, fas aqueix paper?

— Oh ! — digué ella — ; és que em pot passar el pit-

L'Andreuuet és mirava fixament a la Piteta.

jor de tot. Que el meu pare, en veure com ens escapàvem, ens ha tirat una maledicció en virtut de la qual si una dona arriba a abraçar-te, t'oblidaràs de tot.

— No pas de tu.

— De mi i tot.

— Tira, tira — féu ell, més amatent que mai.

Estant en aquestes raons, ells que veuen un criat que guardava dos cavalls.

— Qui esperes? — li digueren.

— Espero un jove que es diu Andreuet i una noia que és del *Castell d'iràs i no en tornaràs*.

— Som nosaltres...

— Doncs munteu aqueix cavall que vola i us portarà on us ha de portar.

Com que ja es van pensar que l'obsequi del cavall els venia d'aquells reis que l'Andreuet havia desencantat, van ésser de parer que ell anés a remerciar-los el favor, de passada compraria vestits per a la Piteta i després anirien tots dos al seu poble per fer el seu casament.

— Mira que no t'oblidis de mi!

— I ara!

Torna l'Andreuet a muntar aquell cavall que volava, i en un dir no res s'atura al davant del palau del rei.

Ja podeu comptar que el rei i la reina li feren una festassa. Justament una de les cambres de la reina li havia fet de dida, així és que fou tal l'alegroi que a la bona senyora li pervingué de veure'l tornar triomfant, que va i s'abraça a l'Andreuet sense que ningú ho pogués evitar.

— Però, Andreuet, fill meu, quina sort has tingut — deia la bona dona entusiasmada.

Ni que li haguessin donat un cop de maça al cap, l'Andreuet no s'hauria tornat més parat del que li va fer tornar l'abraçada de la dida.

Ja es va haver acabat tot. Totes aquelles coses que

començava de contar, ja li van fugir de tal manera de la memòria, que no se'n va recordar més.

Els reis li van demanar fins a quint punt l'havia ajudat la noia aquella, mes era temps perdut fer-lo recordar de res, però n'estaven agraïts i decidiren retenir-lo al palau.

— Mira, et casaràs amb una cambrera i viuràs amb nosaltres — li digueren.

I ell arronçà les espatlles, com volent dir: — Féu el que volgueu.

Mentrestant, veient la Piteta que l'Andreuet no tornava, ella que marxa cap al poble a veure què passava, i en saber que l'Andreuet s'havia posat tot estrany des que la dida l'havia abraçat, ella que torna a l'hostal, agafa el flabiolet que portava entre el seu equipatge, demana que li deixin un colomí i marxa cap al palau del rei, demanant per l'Andreuet, i quan li és davant li diu, a presència del rei i de tota la Cort:

— He sabut que us caseu. Vinc a veure si em voleu comprar aquest colomí, que té la virtut de saber ballar i enraonar.

L'altre s'ho escoltava com qui sent ploure.

Però la Piteta, decidida, treu el flabiolet de la butxaca, es posa a tocar, deixa el colomí en llibertat, i tot va ser deixar-lo com posar-se a ballar.

— Per què estàs tant content? — diu la Piteta.

— Perquè l'Andreuet es casa.

— I es casa amb l'estimada del seu cor?

— I ca! ja no es recorda ni que al món sigui!

La gent del palau començaven a interessar-se pel que deia el colomí. L'Andreuet era l'únic que semblava que fos estrany a tot el que allà es deia. Es mirava la Piteta, però com si mai no l'hagués vista ni coneguda.

— I doncs, — respongué la Piteta, — ¿ja s'hi ha pensat bé, de no casar-se amb l'estimada?

— No, no s'hi ha pensat gens, i encara si ho sabessis.

— El que...

— Que l'Andreuet va salvar la seva vida perquè l'estimada el va ajudar a aplanar una muntanya, a sembrar-la i collir-ne el gra i fer-ne una coca per a donar-la al pare de la noia.

— I doncs?

— I doncs ell no se'n recorda, com tampoc no es recorda que la mateixa noia li va plantar una vinya en una nit i aquella vinya va fer vi aquella mateixa nit per donar-ne a uns convidats que aquell senyor tenia.

— Què passarà?

— Passarà que la pobra noia se n'haurà de tornar a casa seva si la hi volen, després d'haver fet enrabiar el seu pare perquè el jove va trobar-li un anell del fons del mar i se'n va anar amb la noia i el seu pare fou enganyat perquè noi i noia es convertiren primer en hortolans, després en un sant i un ermità i finalment, gràcies a la noia, es van lliurar de les ires del seu pare fent sortir un mar que els allunyés per a sempre del seu perseguidor...

En arribar a aquest punt del relat, a l'Andreuet, que estava molt contorbat amb el que sentia, li va venir com un treball, es passà la mà pel front i com si s'hagués curat del desmemoriamment, diu tot content:

— Ara sí que em recordo de tot. Aquesta és l'estimada del meu cor; la meva Piteta, la que m'ha salvat de tots els perills quan era al *Castell d'iràs i no en tornaràs*, el mateix que quan en fugíem.

Els reis salvats de l'encantament per l'Andreuet, feren grans festes amb ocasió del casament de l'Andreuet i la Piteta, els quals foren obligats a viure per sempre més el palau reial, i encara són vius, si no són morts.

s'omplen faldades de tot el que troben. Una d'elles diu:

—Ail que us han pres les còletes!

Aleshores s'alça la mareconda i les empaïta fins que en pot agafar una, que és la que para en la vegada següent de tornar a fer el joc.

Tram. per J. CASAU

Linyola.

TRES PALOMETES

Cançó

Tres palometes,
de l'empalomà,
salten i ballen,
al peu de l'altà.
Toquen a Missa,
lleven a Déu,
i adoren, los peus,
de la Mare de Déu.

Aquesta cançó la canten fent rodona, la mainada. L'acostumen a cantar quan s'acosta la nit. És popular a tot el Pallars.

REFRANS

Encandelera, Encandelera
dia dos de febrer,
endequina quin més és.

Marc, marçot,
mata l'ovella,
i el vellot.

La flor al pit
busca marit.

Per Sant Jordi
espigues d'ordi
Per Sant Marc
espigues de blat.

SANT ISIDRE

Cançó

Sant Isidre,
Isidre, Isidre;
Sant Isidre,
llaurador,
Treu els bous,
de la llaurada
i ves-ten a llaurar
el cuadró.

Aquesta cançó la canta la mainada fent rodona. És popular al Pallars.

Tram. per R. NICOLAU I SIMORRA

CANÇÓ DE TRAGINER

La filla de la Xarpena
casada amb l'hereu Xarpó
L'espiguerei, gueri, gueri,
L'espiguerei, gueri gó.

Les robes que n'hi han fetes
no les portarà pas no.
L'espiguerei, gueri, gueri,
L'espiguerei, gueri gó.

Per faldilles unes sarries
per gipó un sarrió.
L'espiguerei, gueri, gueri,
L'espiguerei, gueri gó.

Per corbata una pell d'ase
per mitge un masuró.
L'espiguerei, gueri, gueri,
L'espiguerei, gueri gó.

Per sabates unes teules
lligades amb un cordó.
L'espiguerei, gueri, gueri,
L'espiguerei, gueri gó.

Un dia la seva mare
l'en trobà a Missa major.
L'espiguerei, gueri, gueri,
L'espiguerei, gueri gó.

Ail no hi vinguis filla meva
que fins als Sants faràs por.
L'espiguerei, gueri, gueri,
L'espiguerei, gueri gó.

¿A quina hora s'està millor al llit?

A l'hora de llevar-se.

¿Perquè a l'hivern fa més fred a fora que a dins?

Perquè la gent tanca portes i finestres i el fred s'ha d'estar al carrer.

Tram. per EUGÈNIA TAGAMANENT
Barcelona.

JOCS D'INFANTS

Quan es fa algun joc en què un dels contribuents «toca», al poble d'Argensola l'legeixen posant-se la mainada en rodona, mentre un canta i senyalant, segons el ritme de la cançó, als demés companys on arreu, alguna d'aquestes cançons:

Poma rodona
salta la torra
pedra picada
gall cantada.
Mal vinatge la perdiu
tot ho xerra i tot ho diu.
Tres pans xics i grans.
Tu n'ets fora dels escants.

o bé:

Un pom de flors de la bella
[aurança,
el seu marit se n'ha anat a
[França,
n'hi ha portat un nino d'or,
fa ballar la seva senyora,
li'n fa dur sabatetes d'or.
Toca la niu niu,
toca la piu, piu.
Ves-te'n tu que ets el més petit
de la colla.

Un altre:

Poma, madona
maxuna macau
xiuxota, barrota
castell bimbau.
Un, dos, tres, pany i glau.

El que es senyala al dir la darrera síl·laba d'alguna d'aquestes cançonetes es separa dels demés, i va repetint-se sempre amb els que queden fins que en resta un, que és al que li toca «parar».

Aquesta és «la forma legal» d'elegir-lo, i així no hi han raons.

Un altra joc:

Tota la menudalla clouen els punys i els posen, alternant-los, un sobre l'altre en bell pòlot, mentre uns diuen altres contesten:

—On és l'avi?
—A la pallera.
—Què hi fa?
—Dorm.
—Anem-lo a despertar?
—Va.

Però el que ensenyi les dents un clatellot es guaranya.

I llavors tots a l'hora fan giravoltar els punys, i el que primer riu, rep un copet de cada un.

Cantant segons el ritme, diuen:

Uni, dori, teri, cuteri, mata
la veri, viri-viron, conta-les bé
que les dotze són.

i també:

Quinze, són quinze, quinze
quinze quinze; quinze són
quinze; quinze; quinze són.

Tram. per JOSEPA RIBAS i GOSÉ
Argensola.

J. Uriach y C.^a S. EN C.

(FUNDADA EN 1838)

Drogas
Productos
químicos
Específicos

Aguas
minerales
Perfumería
Comestibles

BRUCH, 49

(Entre Cortes y Diputación)
Teléfonos, 7 y 8 S.P.
(SECCIÓN DE VENTA AL DETALL)

MIREN QUE HERMOSO!

Así se crían los niños que toman leche condensada marca

LECHERA

DESELA A SU NIÑO,
SEÑORA, VERA QUE
CORDITO SE PONE

"PURGANTE COTIDIANO"

Las Unicas que purgan sin Cólicos

PILDORAS
JABONOSAS
BOISSY

LAXANTES
PURGANTES
REFRESCANTES

Precio de la caja de 40 Pildoras: 4 Pesetas
Farmacia **BOISSY**, 2, Place Vendôme, PARIS

Las **PILDORAS JABONOSAS BOISSY** son las únicas que se emulsionan en el intestino purgando poco a poco sin cólicos. Se hallan en todas las Farmacias.

A. Sanromà

CICLES
i demés
Sports

BALMES, 62
BARCELONA

Biblioteca Lliterària i Biblioteca Catalana

Poden obtenir-se relligades en luxosa tela

artísticament treballada, com en el facsímil adjunt. Ens encarreguem de relligar les Biblioteques dels nostres subscriptors i amics - L'exemplar relligat en tela, 4'50 ptes.; sol, 2'50 ptes.

Tots els nens i nenes «rondallaires» deuen saber bona cosa de contes; en sabran molts més i més bons encara, si adquireixen les

Rondalles Maravelloses

Bell volum amb cobertes a dues tintes i profusament il·lustrat per En V. Nubiola

d'En Valeri Serra Boldú

Demaneu-lo a les bones llibreries i a la nostra Administració

SOLS VAL 5 PESSETES

Joies Vilanova

Unió, 6

ECONOMIA I FINANCES

REVISTA
QUINZENAL
D'INFORMACIÓ I DIVULGACIÓ

Surt els dies
10 i 25 de
cada mes

PREU DE
SUBSCRIPCIÓ ANYAL:
Barcelona, ptes. 10. —
Fora, pessetes 11. — Nú-
mero solt: ptes. 0'50

Demaneu
exemplars de
mostra a:
**EDITORIAL
CATALANA, S. A.**
Rambla Sant Josep,
núm. 16, pral.
Tel. 4942 A
BARCELONA

9 de març

Inauguració

Provença, 260
Costat baixador
carrer Balmes

Espectacles·Infantils

LARDINA

La millor de les mantegues per a cuina

La LARDINA, usada en cuina i pastisseria, substitueix amb avantatge a les mantegues de vaca i de porc. Es millor i més fàcilment digerible que l'oli d'oliva. Eminent metges i higienistes recomanen la mantega de coco pura com el millor dels greixos comestibles. La LARDINA és una mantega excel·lent per a fregits i per a pastisseria.

DE VENDA EN TOTS ELS ULTRAMARINS

Únics fabricants:

RIERA I RUIZ. S. EN C.

Pallars, 210 (S. M.) - Tel. 436 S. M. - Barcelona

MARCA REGISTRADA

